

Tematisks pārskats

EIROPAS SAVIENĪBAS PAMATTIESĪBU HARTAS PIEMĒROŠANAS JOMA

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanas joma ir izklāstīta tās 51. pantā, saskaņā ar kuru:

“1. [...] Hartas noteikumi attiecas uz Savienības iestādēm un struktūrām, ievērojot subsidiaritātes principu, un uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus. Tādēļ tās ievēro tiesības un principus, kā arī veicina to piemērošanu saskaņā ar savām atbilstīgajām pilnvarām un ievērojot Savienības kompetenci, kas tai piešķirta Līgumos.

2. Ar [...] Hartu netiek paplašināta Savienības tiesību piemērošanas joma, paplašinot Savienības kompetences, un Savienībai netiek noteiktas nekādas jaunas kompetences vai uzdevumi, nedz grozītas kompetences un uzdevumi, kā tās noteiktas Līgumos.”

Attiecībā uz Savienības tiesību aktiem Tiesa savā judikatūrā pamattiesību kontekstā ir veikusi pārbaudi attiecībā uz konkrētu atvasināto tiesību aktu spēkā esamību¹, un tā ir precizējusi, ka tādi akti kā Savienības tiesību direktīvas ir noteikti jāinterpretē, ievērojot pamattiesības².

Runājot par dalībvalstīm, Tiesa saistībā ar vairākiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu ir lēmusi par jēdzienu “Savienības tiesību īstenošana”, tostarp sniedzot sarakstu ar faktoriem, kurus var ņemt vērā, lai noteiktu, vai šis jēdziens attiecas uz valsts tiesisko regulējumu.

1 Skat. it īpaši Tiesas spriedumu, 2014. gada 8. aprīlis, *Digital Rights Ireland un Seitlinger u.c.* (C-293/12, EU:C:2014:238, 69. punkts).

2 Skat. it īpaši Tiesas spriedumu, 2014. gada 13. maijs, *Google Spain un Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 68. un nākamie punkti).

I. Hartas piemērošana Savienības iestādēm, struktūrām un organizācijām

2016. gada 20. septembra spriedums (virspalāta) Ledra Advertising/Komisija un ECB (no C-8/15 P līdz C-10/15 P, EU:C:2016:701)

Kipras Republika, kuras naudas vienība ir euro, lūdza Eiropas Stabilizācijas mehānisma (ESM) finansiālo palīdzību³, ņemot vērā grūtības, kādas 2012. gada sākumā radās dažām šajā dalībvalstī reģistrētajām bankām. Šāda palīdzība bija jāsniedz makroekonomikas pielāgošanas programmas ietvaros, kas bija jākonkretizē saprašanās memorandā, par kuru vienojās it īpaši Komisija ESM vārdā. Kipras Republika un ESM šādu protokolu parakstīja 2013. gada 26. aprīlī. Tad prasītāji pamatlietā, kas bija noguldījumu turētāji konkrētās Kiprā reģistrētās bankās, iesniedza Vispārējā tiesā prasību par to, lai, pirmkārt, tiktu atcelti daži minētā memoranda punkti un, otrkārt, lai tiktu atļūdzināti tiem, iespējams, radušies zaudējumi. Pēc viņu domām, šie zaudējumi radās gan tādēļ, ka saprašanās memorandā tika iekļauti strīdīgie punkti, gan tādēļ, ka Komisija nebija izpildījusi savu pienākumu nodrošināt šī memoranda saderību ar Savienības tiesībām un it īpaši ar Hartas 17. panta 1. punktu (tiesības uz īpašumu). Pēc tam, kad Vispārējā tiesa minētās prasības atzina par daļēji nepieņemamām un daļēji nepamatotām, prasītāji iesniedza apelācijas sūdzību Tiesā.

Runājot par jautājumu, vai Harta ir piemērojama šajā lietā, Tiesa uzsvēra, ka, lai gan dalībvalstis ESM līguma ietvaros neīsteno Savienības tiesību aktus un tādejādi šajā kontekstā Harta tām nav adresēta, tā ir adresēta Savienības iestādēm, tostarp tad, kad tās darbojas ārpus Savienības tiesību sistēmas.

Tiesa piebilda, ka tāda saprašanās memoranda kā 2013. gada 26. aprīļa saprašanās memorands pieņemšanas kontekstā Komisijai ir pienākums gan atbilstoši LES 17. panta 1. punktam, ar kuru tai tiek uzticēts vispārējs pienākums uzraudzīt Savienības tiesību piemērošanu, gan atbilstoši ESM līguma 13. panta 3. un 4. punktam, ar kuriem tai tiek uzlikts pienākums nodrošināt ESM noslēgto saprašanās memorandu saderību ar Savienības tiesībām, nodrošināt, lai šāds memorands būtu saderīgs ar Hartā garantētajām pamattiesībām. Tāpēc Tiesa secināja, ka šajā lietā tai ir jāpārbauda, vai Komisija saistībā ar 2013. gada 26. aprīļa saprašanās memoranda pieņemšanu ir veicinājusi prasītāju tiesību uz īpašumu pietiekami būtisku pārkāpumu Hartas 17. panta 1. punkta izpratnē (67. un 68. punkts)⁴.

3 2012. gada 2. februārī Briselē (Beļģija) tika noslēgts Līgums par Eiropas Stabilitātes mehānisma dibināšanu starp Beļģijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Īriju, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Maltu, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Portugāles Republiku, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku un Somijas Republiku. Šis līgums stājās spēkā 2012. gada 27. septembrī.

4 Informācija par šo spriedumu ir iekļauta 2016. gada ziņojumā, 69. lpp.

II. Hartas piemērojamība dalībvalstīm – jēdziens "Savienības tiesību īstenošana"

1. Piemērojamie principi

2013. gada 26. februāra spriedums (virspalāta) Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105)

Pamattiesvedība notika starp Āklagaren (prokuratūra, Zviedrija) un H. Åkerberg Fransson par kriminālvajāšanu saistībā ar krāpšanu nodokļu jomā lielos apmēros. Viņš tika apsūdzēts par to, ka 2004. un 2005. finanšu gada nodokļu deklarācijās bija sniedzis nepatiesu informāciju un tas valsts kasei bija radījis zaudējumus ieņēmumos, kuri saistīti ar ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iekasēšanu. Viņam turklāt tika izvirzītas apsūdzības par darba devēja sociālo iemaksu nedeklarēšanu 2004. gada oktobra un 2005. gada oktobra atsauces laikposmā, kas sociālā nodrošinājuma iestādēm radīja zaudējumus nodokļu ieņēmumos.

Par attiecīgajiem finanšu gadiem nodokļu iestāde piemēroja H. Åkerberg Fransson vairākus nodokļu uzrēķinus, proti, attiecībā uz ienākumiem no viņa saimnieciskās darbības, attiecībā uz PVN un darba devēja sociālajām iemaksām. Šiem uzrēķiniem tika pieskaitīti procenti, un par tiem netika iesniegtas pārsūdzības administratīvajā tiesā. Lēmums, ar kuru tika uzlikti nodokļa uzrēķini, ir pamatots ar tiem pašiem faktiem par nepatiesām nodokļu deklarācijām, uz kuriem prokuratūra balstījās kriminālprocesā.

Tad iesniedzējtiesai radās jautājums ir par to, vai apsūdzība pret H. Åkerberg Fransson būtu jānoraida tādēļ, ka viņš par šiem pašiem faktiem jau ir ticis sodīts citā procesā, kas būtu pretrunā dubulta soda aizliegumam, kurš ir minēts Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokola 4. pantā un Hartas 50. pantā. Tādēļ tā it īpaši uzdeva Tiesai jautājumu, vai Hartas 50. pantā minētais ne bis in idem princips nepieļauj to, ka pret apsūdzēto tiek veikta kriminālvajāšana par krāpšanu nodokļu jomā, ja viņam jau ir piemērots nodokļa uzrēķins par tiem pašiem nepatiesas deklarācijas faktiem.

Analizējot jautājumu par savu kompetenci, Tiesa vispirms atgādināja, ka Hartas piemērošanas joma attiecībā uz dalībvalstu rīcību ir definēta tās 51. panta 1. punktā, saskaņā ar kuru Hartas noteikumi attiecas uz dalībvalstīm tikai tad, ja tās īsteno Savienības tiesību aktus. Šajā ziņā tā norādīja, ka Savienības tiesību sistēmā garantētās pamattiesības ir jāpiemēro visās situācijās, kuras regulē ar Savienības tiesībām, taču ne ārpus šādām situācijām. Tiesa uzsvēra, ka šā iemesla dēļ tā attiecībā uz Hartu nevar novērtēt tādu valsts tiesisko regulējumu, kas neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā. Turpretī, ja šāds regulējums ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, Tiesai, lemjot prejudiciālā kārtībā, ir jāsniedz nepieciešamie interpretācijas elementi, lai valsts tiesa varētu izvērtēt šī regulējuma saderību ar pamattiesībām, kuru ievērošanu tā garantē (17.–23. punkts)⁵.

⁵ Informācija par šo spriedumu ir iekļauta 2013. gada ziņojumā, 16. lpp.

Šajā lietā Tiesa norādīja, ka H. Åkerberg Fransson piemērotie nodokļa uzrēķini un pret viņu iepriekš vai pašlaik vērstā kriminālvajāšana daļēji ir saistīta ar viņa deklarēšanas pienākumu neizpildi PVN jomā. Tā uzskatīja, ka, pirmkārt, no Direktīvas 2006/112/EK 2. panta, 250. panta 1. punkta un 273. panta un LESD 4. panta 3. punkta izriet, ka katrai dalībvalstij ir jāveic visi atbilstošie normatīvie un administratīvie pasākumi, lai nodrošinātu PVN iekasēšanu pilnā apjomā tās teritorijā un cīnītos pret krāpšanu. Otrkārt, tā konstatēja, ka LESD 325. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums apkarot krāpšanu un citādu nelikumīgu rīcību, kas apdraud Savienības finanšu intereses, ar atturošiem un efektīviem pasākumiem, norādot šajā ziņā, ka saskaņā ar Lēmuma 2007/436/EK 2. panta 1. punktu Savienības pašas resursos tostarp ietilpst ieņēmumi, ko gūst, piemērojot vienotu likmi PVN bāzei, kura noteikta saskaņā ar Savienības tiesībām. Tiesa no iepriekš minētā secināja, ka tāds nodokļa uzrēķins un kriminālvajāšana par krāpšanu nodokļu jomā, kas tika vai tiek veikta pret H. Åkerberg Fransson PVN jomā nepatiesi sniegtās informācijas dēļ, ir Direktīvas 2006/112/EK 2. panta, 250. panta 1. punkta un 273. panta un LESD 325. panta – un tātad Savienības tiesību – īstenošana Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē. Tādējādi Tiesa atzina, ka tās kompetencē ir atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem un sniegt visus interpretācijas elementus, kas nepieciešami iesniedzējtiesas novērtējumam par valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Hartas 50. pantā ietverto ne bis in idem principu (24.–27. un 31. punkts).

2014. gada 10. jūlija spriedums Julian Hernández u.c. (C-198/13, EU:C:2014:2055)

Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu tika iesniegts tiesvedībā, kurā septiņi darba ņēmēji vērsās pret saviem darba devējiem, kas bija maksātnespējas situācijā, un pret Spānijas valsti, pieprasot darba algas izmaksu, kas šiem darba ņēmējiem pienācās pēc to atlaišanas no darba, kuru valsts tiesa atzina par spēkā neesošu.

Saskaņā ar šajā lietā piemērojamajiem Spānijas tiesību aktiem darba devējs var prasīt Spānijas valstij izmaksāt atlaišanas no darba apstrīdēšanas procesā maksājamās darba algas, sākot ar 60. darba dienu no prasības iesniegšanas dienas. Ja darba devējs šīs darba algas nav izmaksājis un atrodas pagaidu maksātnespējas stāvoklī, attiecīgais darba ņēmējs, izmantojot likumisko subrogāciju, minēto algu izmaksu var prasīt tieši no šīs dalībvalsts.

Tādējādi iesniedzējtiesa jautāja, vai šis tiesiskais regulējums ietilpst Direktīvas 2008/94/EK⁶ piemērošanas jomā un vai ar Hartas 20. pantu (vienlīdzība likuma priekšā) šis regulējums netiek pieļauts, ciktāl tas tiek piemērots tikai pretlikumīgas atlaišanas no darba gadījumā, izslēdzot spēkā neesošas atlaišanas no darba gadījumu.

Tiesa vispirms atgādināja, ka tas vien, ka valsts pasākums ietilpst jomā, kurā Savienībai ir piešķirta kompetence, nevar to iekļaut Savienības tiesību piemērošanas jomā un tādējādi izraisīt Hartas piemērošanu. Turpinājumā tā norādīja, ka, lai noteiktu, vai valsts tiesiskais regulējums ir Savienības tiesību īstenošana Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē, papildus citiem elementiem vēl ir jāpārbauda, vai attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir īstenot Savienības tiesību normu, kāds ir šī regulējuma raksturs un vai tam ir vēl citi mērķi papildus tiem, kas noteikti Savienības tiesībās, pat ja šis regulējums Savienības tiesības var ietekmēt netieši, un vai šajā jautājumā ir kāds specifisks Savienības tiesību regulējums vai tāds, kas šo jautājumu var ietekmēt (36. un 37. punkts).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/94/EK (2008. gada 22. oktobris) par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 28.10.2008., 36. lpp.)

Šajā lietā tā it īpaši izskatīja kritēriju, vai aplūkojamais valsts regulējums ir vērsts uz mērķi, uz ko attiecas minētā direktīva. Šajā sakarībā tā paziņoja, ka no pamatlietā aplūkojamā regulējuma raksturojuma izriet, ka tas ir vērsts uz mērķi, kas atšķiras no Direktīvā 2008/94/EK paredzētā mērķa nodrošināt algotu darba ņēmēju minimālo aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā, tas ir, no mērķa nodrošināt, ka Spānijas valsts izmaksā atlīdzību par tiesvedības ilguma, kas pārsniedz 60 darba dienas, zaudējumus radošajām sekām. Turklāt Tiesa norādīja, ka tas vien, ka pamatlietā aplūkojamais regulējums ietilpst jomā, kurā Savienībai atbilstoši LESD 153. panta 2. punktam ir piešķirta kompetence, nevar izraisīt Hartas piemērošanu. Tādējādi tā secināja, ka no visiem šiem izskatītajiem elementiem izriet, ka aplūkoto tiesisko regulējumu nevar uzskatīt par normu, ar ko tiek īstenotas Savienības tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē, un tātad to nevar izvērtēt saistībā ar Hartā, tostarp tās 20. pantā, paredzētajām garantijām (38.–41., 46., 48., 49. punkts un rezolūīvā daļa)⁷.

2. Elementi, kas ļauj novērtēt, vai pastāv “Savienības tiesību īstenošanas” valsts pasākums

2.1. Savienības tiesību aktos dalībvalstīm ir noteikti viens vai vairāki konkrēti pienākumi, vai arī valsts situācija attiecas uz konkrētu Savienības tiesisko regulējumu

2014. gada 6. marta spriedums Siragusa (C-206/13, EU:C:2014:126)

Prasītājs, kam pieder zeme, uz kuras ir apgrūtinājums – ainavas aizsardzības zona –, bez iepriekšējas atļaujas saņemšanas veica būvdarbus, kas palielināja īpašuma apjomu. Tā kā attiecībā uz šo būvdarbu kategoriju nebija iespējams saņemt atļauju ar atpakaļejošu spēku, tad Soprintendenza Beni Culturali e Ambientali di Palermo (Palermo Kultūras un vides mantojuma direkcija, Itālija) izdeva rīkojumu atjaunot zemesgabalus iepriekšējā stāvoklī, nojaucot visas bez atļaujas uzceltās būves.

Tā kā iesniedzējtiesā tika celta prasība pret iepriekš minēto rīkojumu, šai tiesai it īpaši radās jautājums, vai aplūkoto valsts tiesisko regulējumu, ciktāl ar to uz prezumpcijas pamata ir izslēgta veselas būvdarbu kategorijas saderības ar ainavas aizsardzību pārbaude un attiecībā uz šiem būvdarbiem ir paredzēta nojaukšanas sankcija, varētu uzskatīt par tādu, kas nodara nepamatotu un nesamērīgu kaitējumu Hartas 17. pantā garantētajām tiesībām uz īpašumu.

Lemjot par savu kompetenci atbildēt uz prejudiciālo jautājumu, Tiesa paziņoja, ka jēdziens “Savienības tiesību īstenošana” Hartas 51. panta izpratnē paredz, ka ir jābūt pietiekamai saiknei, kas ir ciešāka nekā divu jomu līdzīgums vai vienas jomas netiešā ietekme uz otru jomu. Tā piebilda, ka, lai noteiktu, vai valsts tiesiskais regulējums ir Savienības tiesību īstenošana Hartas 51. panta izpratnē, papildus citiem elementiem vēl ir jāpārbauda, vai attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir īstenot Savienības tiesību normu, kāds ir šī regulējuma raksturs un vai tam ir vēl citi mērķi papildus tiem, kas jau ir noteikti Savienības tiesībās, pat ja šis regulējums Savienības tiesības var ietekmēt netieši, un vai šajā jautājumā ir kāds specifisks Savienības tiesību regulējums vai tāds, kas šo jautājumu var ietekmēt (24. un 25. punkts).

Šajā lietā, secinot, ka tai nav kompetences, Tiesa izmantoja vairākus elementus, ko tā šādi identificēja. Tā konstatēja, ka iesniedzējtiesas minētajās Savienības tiesību normās nav paredzēti nekādi pienākumi dalībvalstīm saistībā ar situāciju pamatlietā. Turklāt tā uzsvēra, ka Savienības tiesiskā regulējuma un valsts tiesiskā regulējuma mērķi nav vienādi. Visbeidzot Tiesa norādīja, ka ar aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma noteikumiem Savienības tiesības netiek īstenotas, secinot, ka tai nav kompetences atbildēt

⁷ Informācija par šo spriedumu ir iekļauta 2014. gada ziņojumā, 14. lpp.

uz Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Itālija) uzdoto jautājumu (26.–33. punkts un rezolutīvā daļa).

2011. gada 21. decembra spriedums (virspalāta) N. S. u.c. (C-411/10, EU:C:2011:865)

Tiesvedība pamatlietā attiecās uz vairāku trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri bija iesnieguši patvēruma pieteikumu Apvienotajā Karalistē vai Īrijā, iepriekš ieceļojot caur Grieķiju. Viņi iebilda pret pārsūtīšanu uz Grieķiju, kas, piemērojot Regulu (EK) Nr. 343/2003⁸ ("Dublinas II regula"), bija par viņu patvēruma pieteikumu izskatīšanu atbildīgā dalībvalsts. Proti, viņi apgalvoja, ka šādas nosūtīšanas uz Grieķiju gadījumā tiks pārkāptas viņu pamattiesības vai ka procedūras un apstākļi patvēruma meklētājiem Grieķijā ir nepiemēroti, tāpēc dalībvalstij, kuras teritorijā viņi tobrīd atradās, esot pienākums izmantot tai Dublinas II regulas 3. panta 2. punktā sniegtās tiesības uzņemt atbildību izskatīt viņu patvēruma pieteikumus un pieņemt par tiem lēmumu.

Šajā lietā īpaši radās divi jautājumi par Hartas piemērošanas jomu.

Pirmkārt, Tiesai vajadzēja lemt par to, vai dalībvalsts saskaņā ar Dublinas II regulas 3. panta 2. punktu pieņemts lēmums par tāda patvēruma pieteikuma izskatīšanu vai neizskatīšanu, par kuru atbilstoši regulas III nodaļā noteiktajiem kritērijiem tā nav atbildīga, ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā LES 6. panta un/vai Hartas 51. panta izpratnē. Šajā ziņā Tiesa uzsvēra, ka Dublinas II regulas 3. panta 2. punktā dalībvalstīm ir atzīta rīcības brīvība, kas ir daļa no kopējās Savienības patvēruma sistēmas, kura ir paredzēta Līgumā par Eiropas Savienības darbību un kuru ir izstrādājis Savienības likumdevējs. Šī rīcības brīvība dalībvalstīm ir jāizmanto, ievērojot pārējās minētās regulas tiesību normas. Turklāt dalībvalsts, kura pieņem lēmumu pati izskatīt patvēruma pieteikumu, kļūst par atbildīgo dalībvalsti Dublinas II regulas izpratnē, un tai vajadzības gadījumā ir jāinformē viena vai vairākas citas dalībvalstis, uz kurām attiecas patvēruma pieteikums. Tādējādi saskaņā ar Tiesas viedokli dalībvalsts, kas izmanto ar Dublinas II regulas 3. panta 2. punktu piešķirto rīcības brīvību, ir jāuzskata par tādu, kas īsteno Savienības tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē (55., 65.–69. punkts un rezolutīvās daļas 1) punkts).

Otrkārt, ciktāl konkrēti prejudiciālie jautājumi attiecās uz Apvienotās Karalistes pienākumiem personai, uz ko attiecas Dublinas II regula, piešķirtās aizsardzības jomā, radās jautājums, vai 30. protokola par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošanu Polijas Republikai un Apvienotajai Karalistei ņemšana vērā neietekmēja sniegtās atbildes. Tiesas atbilde bija noliedzoša. Lai nonāktu pie šāda secinājuma, tā uzsvēra, ka no minētā protokola 1. panta izriet, ka ar šo protokolu principā nav apstrīdēta Hartas piemērojamība Apvienotajai Karalistei vai Polijai; to apstiprina minētā protokola preambulas trešais un sestais apsvērumi. Šādos apstākļos Tiesa nosprieda, ka 30. protokola 1. panta 1. punktā ir izskaidrots Hartas 51. pants, un tā mērķis nav atbrīvot Polijas Republiku un Apvienoto Karalisti no pienākuma ievērot Hartas noteikumus, nedz arī liegt šo dalībvalstu tiesām rūpēties par šo noteikumu ievērošanu (116., 119., 120., 122. punkts un rezolutīvās daļas 4) punkts)⁹.

2014. gada 27. marta spriedums Torralbo Marcos (C-265/13, EU:C:2014:187)

Šajā lietā prasītājs iesniedzējtiesai lūdza nodrošināt izlīguma izpildi, ko viņš bija noslēdzis ar atbildētāju sabiedrību, kura viņu atlaida no darba. Šajā līgumā tostarp bija precizēts, ka atbildētāja sabiedrība izlīgšanas mērķiem atzīst uzteikuma nepamatotību un apņemas prasītājam samaksāt summu kaitējuma atlīdzināšanai. Taču uz šo atbildētāju sabiedrību attiecās tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns.

⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 343/2003 (2003. gada 18. februāris), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV L 50, 25.2.2003., 1. lpp.).

⁹ Informācija par šo spriedumu ir iekļauta 2011. gada ziņojumā, 61. lpp.

Lai gan iesniedzējtiesa bija uzdevusi veikt piespiedu izpildes darbības izlīguma izpildei, tomēr šīs izpildes darbības tika nekavējoties apturētas, jo attiecībā uz atbildētāju sabiedrību bija apstiprināts tiesiskās aizsardzības procesa pasākumu plāns un nebija mantas, kas būtu līdz tam apķīlāta. Ar otro lēmumu iesniedzējtiesa noraidīja prasītāja iesniegto blakus sūdzību par pirmo lēmumu, uzskatot, ka, tā kā maksātnespējas process nav noslēdzies, tad pirmais lēmums joprojām ir spēkā. Iesniedzējtiesā prasītājs, kurš gatavojās iesniegt apelācijas sūdzību, apstrīdēja viņam adresēto pieprasījumu iesniegt apliecinājumu par Spānijas likumos paredzētās valsts nodevas samaksu, kas nepieciešama, lai varētu iesniegt apelācijas sūdzību. Iesniedzējtiesai radās jautājums par to, vai ar Hartas 47. pantu ir saderīgs aplūkots Spānijas tiesiskais regulējums, kurā darbiniekam ir noteikts pienākums maksāt valsts nodevu, lai varētu iesniegt apelācijas sūdzību piespiedu izpildes procedūrā ar nolūku panākt, ka tiesas ceļā tiek atzīta darba devēja maksātnespēja, kuras rezultātā šim darba ņēmējam rastos tiesības vērsties attiecīgajā garantijas iestādē atbilstoši Direktīvai 2008/94/EK¹⁰.

Visupirms, saskaņā ar Tiesas viedokli tāda valsts regulējuma, kurā paredzēts pienākums maksāt valsts nodevas par darbību veikšanu tiesu iestādēs, iesniedzot apelācijas sūdzību darba un sociālo jautājumu lietās, un ar kuru vispārīgi reglamentē konkrētas nodevas tiesu administrēšanas jomā, mērķis nav īstenot Savienības tiesību normas. Turklāt Tiesa norādīja, ka Savienības tiesību normās nav noteikumu, kuros konkrēti būtu reglamentēta šī joma vai kuri varētu skart šādu valsts tiesisko regulējumu. Tā kā pamatlietā aplūkotā tiesiskā situācija neietilpa Savienības tiesību piemērošanas jomā, Tiesa atzina, ka atbildēt uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nav tās kompetencē (28.–30., 32., 43. punkts un rezolutīvā daļa).

2016. gada 1. decembra spriedums Daouidi (C-395/15, EU:C:2016:917)

Šajā lietā prasītājs pamatlietā apstrīdēja savu atlaišanu no darba. Kaut arī prasītājam sakarā ar nelaimes gadījumu darbā uz nenoteiktu laiku bija pārejoša darbnespēja, viņš tika atlaists disciplināru iemeslu dēļ. Pēc tam viņš cēla prasību Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (Spānija), prasot, lai viņa atlaišana tiktu atzīta par spēkā neesošu.

Šī tiesa norādīja, ka pastāv pietiekami fakti, kas ļauj uzskatīt, ka prasītāja atlaišanas patiesais iemesls bija darbnespēja uz nenoteiktu laiku, kas bija radusies darbā notikušā negadījumā, kurā viņš bija cietis. Līdz ar to iesniedzējtiesai radās jautājums, vai šāda atlaišana nebūtu uzskatāma par pretrunā esošu Savienības tiesībām, jo ar to, iespējams, tiek pārkāpts nediskriminācijas princips, tiesības uz aizsardzību pret jebkādu nepamatotu atlaišanu, tiesības uz godīgiem un taisnīgiem darba apstākļiem, tiesības uz sociālā nodrošinājuma pabalstiem, kā arī tiesības uz veselības aizsardzību, kas ir nostiprinātas Hartas attiecīgi 21. panta 1. punktā, 30., 31. pantā, 34. panta 1. punktā un 35. pantā.

Tiesa atgādināja, ka no tās pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja tiesiskā situācija neietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, tās kompetencē nav to izskatīt un attiecīgā gadījumā ar tām Hartas normām vien, uz kurām ir izdarīta atsauce, šī kompetence nevar tikt pamatota. Šajā ziņā Tiesa norādīja, ka ir jākonstatē, ka pašreizējā pamattiesvedības posmā nav pierādīts, ka aplūkotā situācija ietilptu vēl kāda cita Savienības tiesību noteikuma, nevis tikai Hartā esošo noteikumu piemērošanas jomā. It īpaši tā attiecībā uz Direktīvu 2000/78/EK¹¹ uzskatīja, ka tas, ka personai uz nenoteiktu laiku ir pārejoša darbnespēja valsts tiesību izpratnē nelaimes gadījuma darbā dēļ, pats par sevi nenozīmē, ka šīs personas spējas ierobežojumu var kvalificēt kā "ilgstošu" šajā direktīvā minētā "invaliditātes" jēdziena izpratnē. Šajā lietā Tiesa secināja, ka tās kompetencē nav atbildēt uz uzdoto jautājumu (63., 64., 65. un 68. punkts).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/94/EK (2008. gada 22. oktobris) par darba ņēmēju aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā (OV L 283, 28.10.2008., 36. lpp.)

¹¹ Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.).

2017. gada 16. maija spriedums (virspalāta) *Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373)*

Pamattiesvedība notika starp sabiedrību Berlioz Investment Fund un directeur de l'administration luxembourgeoise des contributions directes par finansiālo sankciju, ko minētais direktors tai bija piemērojis tādēļ, ka tā bija atteikusies sniegt atbildi uz informācijas pieprasījumu saistībā ar informācijas apmaiņu ar Francijas nodokļu administrāciju. Prasītāja uz minēto informācijas pieprasījumu bija sniegusi daļēju atbildi, uzskatot, ka šī informācija neesot svarīga Direktīvas 2011/16/ES¹² izpratnē, lai izvērtētu, vai dividenžu izmaksām, kuras veicis tās meitasuzņēmums Francijā, bija jāpiemēro nodokļi ienākumu gūšanas vietā, kas bija Francijas nodokļu administrācijas īstenotās pārbaudes priekšmets. Šīs daļēji sniegtās atbildes dēļ directeur de l'administration des contributions directes, pamatojoties uz Luksemburgas likumu, uzlika šai sabiedrībai administratīvu naudas sodu.

Tad prasītāja cēla prasību tribunal administratif (Luksemburga), lūdzot minētajai tiesai pārbaudīt lēmuma, ar ko prasītājai tika uzdots sniegt informāciju, pamatotību. Tā nosprieda, ka galvenā prasība par lēmuma grozīšanu ir daļēji pamatota, un līdz ar to samazināja naudas sodu, bet noraidīja prasību pārējā daļā, norādot, ka nav jālemj par pakārtoto prasību atcelt lēmumu. Pēc tam prasītāja iesniedza apelācijas sūdzību Cour administratif (Luksemburga) apgalvojot, ka tribunal administratif ar Luksemburgas likumu pamatotais atteikums pārbaudīt attiecībā uz prasītāju pieņemtā lēmuma par rīkojuma izdošanu pamatotību aizskar tās tiesības efektīvi vērsties tiesā, kuras ir nostiprinātas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (ECPAK) 6. panta 1. punktā.

Uzskatot, ka būtu vajadzējis ņemt vērā Hartas 47. pantu, kurā ir atspoguļotas ECPAK 6. panta 1. punktā minētās tiesības, iesniedzējtiesai Hartas piemērošanas nolūkā it paši radās jautājums, vai dalībvalsti var uzskatīt par tādu, kas īsteno Savienības tiesības Hartas 51. panta nozīmē, ja tā savos tiesību aktos paredz finansiālu administratīvu sodu administrācijai pakļautai personai, kura atsakās sniegt informāciju saistībā ar informācijas apmaiņu starp nodokļu iestādēm, pamatojoties tostarp uz Direktīvas 2011/16/ES normām.

Tiesa uzskatīja, ka ir jānosaka, vai valsts pasākums, kurā ir paredzēta šāda sankcija, var tikt uzskatīts par Savienības tiesību īstenošanu. Šajā ziņā tā uzsvēra, ka Direktīvā 2011/16/ES dalībvalstīm ir noteikti atsevišķi pienākumi. It īpaši tā atzīmēja, ka šīs direktīvas 5. pantā ir paredzēts, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde paziņo pieprasījuma iesniedzējai iestādei atsevišķu informāciju. Turklāt tā norādīja, ka atbilstoši Direktīvas 2011/16/ES 18. pantam "Pienākumi" pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts izmanto tās informācijas vākšanas pasākumus, lai iegūtu pieprasīto informāciju. Turklāt Tiesa uzskatīja, ka atbilstoši Direktīvas 2011/16/ES 22. panta 1. punkta c) apakšpunktam dalībvalstīm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu šajā direktīvā paredzēto administratīvās sadarbības pasākumu nevainojamu darbību. Tādējādi tā nosprieda, ka, norādot uz informācijas vākšanas pasākumiem, kādi pastāv valsts tiesībās, Direktīvā 2011/16/ES dalībvalstīm ir prasīts veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai iegūtu pieprasīto informāciju, izpildot tās pienākumus informācijas apmaiņas jomā. Šajā ziņā Tiesa uzskatīja, ka apstākļi, ka Direktīvā 2011/16/ES nav skaidri paredzēts piemērot sankciju pasākumus, neliedz uzskatīt, ka tās ietilpst šīs direktīvas īstenošanā un tātad – Savienības tiesību piemērošanas jomā. Tādējādi tā secināja, ka Hartas 51. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts īsteno Savienības tiesības šīs normas izpratnē un ka tādējādi Harta ir piemērojama, ja dalībvalsts savos tiesību aktos paredz finansiālu sankciju administrācijai pakļautai personai, kura atsakās sniegt informāciju, kad starp nodokļu iestādēm notiek apmaiņa, pamatojoties tostarp uz Direktīvas 2011/16/ES normām (32.–42. punkts un rezolūīvās daļas 1) punkts).

¹² Padomes Direktīva 2011/16/ES (2011. gada 15. februāris) par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.).

2017. gada 13. jūnija spriedums (virspalāta), Florescu u.c. (C-258/14, EU:C:2017:448)

Šajā lietā prasītāji pamatlietā bija Rumānijas tiesneši, kuri papildus veica pasniedzēja darbu universitātē. Prasītāji pensionējās pēc vairāk nekā 30 gadu ilga darba tiesneša amatā, un saskaņā ar tajā laikā spēkā esošo valsts likumu viņi varēja vienlaikus saņemt vecuma pensiju un atalgojumu par pasniedzēja darbu. Tomēr ekonomiskās krīzes laikā tika pieņemts jauns likums, ar kuru turpmāk tika aizliegta šāda pensijas un atalgojuma vienlaicīga saņemšana un kuru Curtea Constituțională (Konstitucionālā tiesa, Rumānija) atzina par saderīgu ar Konstitūciju. Tad prasītāji iesniedza prasību atcelt lēmumus par pensiju izmaksas apturēšanu, apgalvojot, ka šis jaunais likums ir pretrunā Savienības tiesībām, it īpaši Līguma par Eiropas Savienību un Hartas noteikumiem. Kad prasība pirmajā instancē un pēc tam arī apelācijas posmā tika noraidīta, prasītāji iesniedzējtiesā cēla prasību pārskatīt minēto spriedumu. Šajā saistībā iesniedzējtiesa konkrēti vaicā Tiesai, vai ar LES 6. pantu un Hartas 17. pantu (tiesības uz īpašumu) netiek pieļauti tādi valsts tiesību akti, kuros ir paredzēts aizliegums vienlaikus saņemt neto vecuma pensiju publiskajā sektorā un atalgojumu par darbībām, kas tiek veiktas valsts iestādēs, ja tās apmērs pārsniedz valsts vidējās bruto algas apmēru, kurš izmantots par pamatu valsts sociālā nodrošinājuma budžeta izstrādei.

Pirms Tiesa sniedza atbildi uz iesniedzējtiesas jautājumu pēc būtības, tā vispirms pārbaudīja, vai šādu valsts tiesisko regulējumu var uzskatīt par tādu, ar ko īsteno Savienības tiesību aktus, lai noteiktu, vai Harta ir piemērojama pamatlietā.

Šajā ziņā tā norādīja, kā to arī paskaidroja iesniedzējtiesa, ka attiecīgais likums tika pieņemts, lai Rumānija varētu izpildīt savas saistības pret Savienību attiecībā uz ekonomikas programmu, kas tai ļauj gūt labumu no finansiālas palīdzības mehānisma attiecībā uz maksājumu bilancēm un kas konkretizējās saprašanās memorandā¹³. Saprašanās memorandā paredzēto nosacījumu vidū bija ietverta publiskā sektora algu izdevumu samazināšana un pensiju sistēmas galveno elementu reforma, kas bija paredzēta, lai ilgtermiņā uzlabotu valsts finanses. Tādējādi Tiesa konstatēja, ka ar pamatlietā aplūkoto kumulēšanas aizlieguma pasākumu, kuram vienlaikus ir divi iepriekš minētie mērķi, ir paredzēts īstenot saistības, ko Rumānija ir uzņēmusies saprašanās memorandā, kurš ir daļa no Savienības tiesībām. Šā memoranda juridiskais pamats ir LESD 143. pants, ar ko Savienībai ir paredzēta kompetence piešķirt savstarpēju palīdzību dalībvalstij, kuras valūta nav euro un kurai ir radušās maksājumu bilances grūtības vai pastāv būtisks šādu grūtību rašanās risks (31., 45. un 47. punkts).

Tiesa piebilda, ka saprašanās memorandā Rumānijai tik tiešām ir piešķirta zināma rīcības brīvība izlemt, kuri pasākumi ir labākie, lai izpildītu minētās saistības. Tomēr, pirmkārt, ja dalībvalsts veic pasākumus, īstenojot rīcības brīvību, kas tai ir piešķirta ar Savienības tiesību aktu, ir jāuzskata, ka tā īsteno šīs tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē. Otrkārt, Lēmuma 2009/459/EK¹⁴ 3. panta 5. punktā noteiktie mērķi, kā arī saprašanās memorandā noteiktie mērķi ir pietiekami detalizēti un precīzi, lai varētu uzskatīt, ka no valsts likuma izrietošais kumulēšanas aizliegums ir vērst uz to, lai īstenotu šo memorandu un šo lēmumu un tādējādi Savienības tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē. Līdz ar to pēdējais minētais ir piemērojams pamatlietā (48. punkts).

2013. gada 21. februāra rīkojums Ajdini (C-312/12, EU:C:2013:103)

Pieteikuma iesniedzējs, Serbijas valstspiederīgais, dzīvoja Beļģijā kopā ar sievu un diviem nepilngadīgajiem bērniem, kuriem arī bija Serbijas valstspiederība. Viņiem visiem bija beztermiņa uzturēšanās atļauja Beļģijā, kur viņi bija iekļauti ārvalstnieku reģistrā, bet nebija iekļauti iedzīvotāju reģistrā. Viņi šajā valstī saņēma sociālo palīdzību. Prasītājs bija iesniedzis invaliditātes pabalsta

¹³ Eiropas Kopienas un Rumānijas saprašanās memorands, noslēgts Bukarestē un Briselē, 2009. gada 23. jūnijs.

¹⁴ Padomes Lēmums 2009/459/EK (2009. gada 6. maijs) par Kopienas vidēja termiņa finansiālās palīdzības piešķiršanu Rumānijai (OV L 150, 13.6.2009., 8. lpp.).

pieteikumu, kurš tika noraidīts, pamatojoties uz to, ka viņš kā Serbijas valstspiederīgais neatbilst tiem valstspiederības nosacījumiem, kas noteikti Beļģijas tiesību aktos attiecībā uz šādiem pabalstiem.

Izvirzot argumentu par diskriminācijas pastāvēšanu, prasītājs vērsās tribunal du travail de Huy (Beļģija) ar prasību grozīt šo lēmumu. No vienas puses, šī tiesa norādīja, ka Konstitucionālajai tiesai jau ir bijusi iespēja izskatīt jautājumu, vai iepriekš minētajā tiesību aktā paredzētos valstspiederības nosacījumus varētu uzskatīt par diskriminējošiem, un tā bija nospriedusi, ka tas tā nav. No otras puses, tā konstatēja, ka tiesas, kuras lietu izskata pēc būtības, šaubās, vai ievērot šo Konstitucionālās tiesas judikatūru. Tādēļ iesniedzējtiesa uzdeva Tiesai jautājumu, vai Savienības tiesības un it īpaši Hartas 20. pants (vienlīdzība likuma priekšā), 21. pants (diskriminācijas aizliegums) un 26. pants (invalidū integrācija) būtu jāinterpretē tādējādi, ka tāds valsts regulējums, ar kuru trešās valsts, kas kandidē uz pievienošanos Savienībai, valstspiederīgajam, kurš likumīgi dzīvo kādā dalībvalstī divpadsmit gadus un kuram ir ciešas un ilgstošas saiknes ar šo dalībvalsti, tiek liegta iespēja saņemt invalīdiem paredzētos pabalstus tikai šīs personas valstspiederības dēļ, atbilst Savienības tiesību aktiem un iepriekš minētajām Hartas normām.

Tiesa norādīja, ka iesniedzējtiesas nolēmumā nebija ietverts neviens konkrēts elements, kas ļautu uzskatīt, ka prasītāja pamatlietā situācija ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā vai ka attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma mērķis ir īstenot Savienības tiesību aktus. Pēc Tiesas domām, neraugoties uz prasītāja Beļģijā nodzīvotā laika ilgumu, nav minēts, ka viņam būtu pastāvīgā iedzīvotāja statuss Direktīvas 2003/109/EK¹⁵ nozīmē, jo ar to izveidotajā sistēmā ir skaidri norādīts, ka šā statusa iegūšanai ir nepieciešama īpaša procedūra. Turklāt Tiesa uzsvēra, ka iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka Serbijas Republika nav noslēgusi nekādu nolīgumu ar Savienību par sociālā nodrošinājuma sistēmu, ko varētu piemērot valstspiederīgajam, kurš atrodas tādā pašā situācijā kā prasītājs. Tādējādi Tiesa konstatēja, ka sociālā nodrošinājuma sistēmu, kura ir piemērojama prasītājam pamatlietā viņa uzturēšanās laikā Beļģijā, regulē valsts tiesību akti, ar ko ir jāparedz nosacījumi, saskaņā ar kuriem piešķir pamatlietā aplūkojamo pabalstu, un līdz ar to Tiesa secināja, ka tai nav kompetences atbildēt uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu (22.–30. punkts).

2013. gada 7. novembra rīkojums SC Schuster & Co Ecologic (C-371/13, EU:C:2013:748)

Prasītāja administratīvās prasības ietvaros iesniedzējtiesā lūdza atcelt nodokļa paziņojumu un lēmumu, ar ko ir noteikti aizsardzības pasākumi attiecībā uz tās īpašumu un ko bija izdevusi Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Sibiu (Sibiu Publisko finanšu ģenerāldirekcija, Rumānija). Pēc šīs prasības iesniegšanas pret prasītāju saskaņā ar spriedumu civilietā tika uzsākta maksātspējas procedūra, līdz ar to iesniedzējtiesa, piemērojot Rumānijas Civilprocesa kodeksu, pamattiesvedību apturēja. Tomēr Curtea de Apel Alba Iulia (Albas Julijas apelācijas tiesa, Rumānija) minēto spriedumu atcēla, un lieta tika nosūtīta atpakaļ iesniedzējtiesai.

Uzskatot, ka prasītājas tiesības uz taisnīgu tiesu Hartas 47. panta 2. punkta nozīmē, iespējams, ir pārkāptas, attiecīgā nodokļa paziņojuma likumības jautājumu šajā lietā izskatot divās atsevišķās procedūrās – viena noritēja administratīvajā tiesā nodokļu jautājumos un otra – civillietu tiesā saistībā ar maksātspējas procedūru, iesniedzējtiesa uzdeva Tiesai jautājumu par Curtea de Apel Alba Iulia pasludinātā sprieduma atbilstību Hartas 47. panta 2. punktam un Regulas (EK) Nr. 1346/2000¹⁶ 15. pantam.

Tiesa uzskatīja, ka tās kompetence sniegt atbildi uz šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pierādīta. Tā norādīja, ka, runājot par Regulas (EK) Nr. 1346/2000 15. pantu, uz ko atsaucas iesniedzējtiesa, tam acīmredzami nav nozīmes pamatlietas atrisinājumam un ka neviens elements

¹⁵ Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).

¹⁶ Padomes Regula (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātspējas procedūrām (OV L 160, 30.6.2000., 1. lpp.).

iesniedzējtiesas nolēmumā turklāt neļauj uzskatīt, ka minētie Civilprocesa kodeksa noteikumi būtu paredzēti, lai īstenotu šo pantu. Šajā ziņā tā norādīja, ka minētajā pantā ir ietverts noteikums par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu, ja pastāv konflikts starp vairāku dalībvalstu tiesību aktiem, taču šajā lietā aplūkots gadījums ir reglamentēts vienīgi ar Rumānijas tiesību aktiem, kuru piemērojamība netika apstrīdēta (16.–20. punkts).

2017. gada 7. septembra rīkojums Demarchi Gino (C-177/17 un C-178/17, EU:C:2017:656)

Pamattiesvedība norisinājās starp kreditoriem, kuri piedalījās divās dažādās bankrota procedūrās, un Ministero della Giustizia (Tieslietu ministrija, Itālija) par summām, kas pēdējai minētajai kā taisnīga kompensācija bija jāizmaksā tiesvedību pārmērīgā ilguma dēļ. Tā kā minētās tiesvedības bija pārmērīgi ilgas, šie kreditori Corte d'appello di Torino (Itālija) iesniedza prasības par zaudējumu atlīdzību, pamatojoties uz konkrētu Itālijas likumu. Šī tiesa apmierināja viņu prasījumus. Tad prasītāji vērsās iesniedzējtiesā ar prasību panākt, lai tiktu izpildīti pienākumi, kuri attiecīgajai valsts iestādei ir noteikti ar spriedumiem, kas kļuvuši galīgi. Tomēr, tā kā prasītāji nebija izpildījuši Itālijas konkrētajā likumā paredzētos pienākumus, kas ietvēra sarežģītas administratīvas formalitātes, iesniedzējtiesai viņu prasības šā iemesla dēļ bija jāatzīst par nepieņemamām.

Šaubīdamās par Itālijas konkrētā likuma noteikuma par minētajām formalitātēm saderību ar Hartā ietvertajām tiesībām uz taisnīgu tiesu, iesniedzējtiesa uzdeva Tiesai jautājumu par to, vai Hartas 47. panta 2. punktā (tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu) ietvertajam principam, lasot to kopā ar LESD 67., 81. un 82. pantu, ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram personām, kam ir radīts kaitējums pārmērīgi ilgās tiesvedības dēļ tiesu sadarbības jomā, ir jāveic virkne sarežģītu administratīva rakstura darbību, lai panāktu taisnīgas kompensācijas samaksu, kuru valstij ir piespriests tiem izmaksāt, taču pa to laiku tās nedrīkst vērsties tiesā saistībā ar izpildi un pēc tam prasīt atlīdzināt zaudējumus, kas radušies minētās maksājuma kavēšanās dēļ.

Tiesa atgādināja savu judikatūru, saskaņā ar ko Savienības pamattiesības nav piemērojamas valsts tiesiskajam regulējumam tādēļ, ka Savienības tiesībās attiecīgajā jomā nav paredzēti nekādi pienākumi dalībvalstīm saistībā ar situāciju pamatlietā. Šajā lietā tā norādīja, ka iesniedzējtiesas norādītajās Līguma par Eiropas Savienības darbību normās (LESD 81. un 82. pants) dalībvalstīm nav paredzēti konkrēti pienākumi saistībā ar tādu summu samaksu, kuras valstij piespriests izmaksāt kā taisnīgu kompensāciju par pārmērīgi ilgu tiesvedību, un ka pašreizējā stāvoklī Savienības tiesībās nav specifiska tiesiskā regulējuma šajā jomā. Tiesa no dažādajiem izskatītajiem elementiem secināja, ka tās kompetencē nav sniegt atbildi uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu (21.–25., 28., 29. punkts un rezolutīvā daļa).

2.2. Šķērslis vai ierobežojums attiecībā uz konkrētām Savienības tiesībām vai to efektīvas izmantošanas iespējas liegums

2014. gada 30. aprīļa spriedums Pflieger (C-390/12, EU:C:2014:281)

Šajā lietā tika aplūkotas četras tiesvedības, kurām kopējs bija fakts, ka pēc dažādās vietās Austrijā veiktajām pārbaudēm uz laiku tika aizturēti azartspēļu automāti, kurus uzskatīja par izmantotiem aizliegto azartspēļu organizēšanai. Šie azartspēļu automāti bija tikuši ekspluatēti bez administratīvo iestāžu iepriekšējas atļaujas, kuras saņemšana bija nosacījums, kas paredzēts Austrijas federālajā Azartspēļu likumā (Glücksspielgesetz, BGBl. 620/1989).

Unabhängiger Verwaltungssenat des Landes Oberösterreich (Austrija), kurš izskatīja šīs tiesvedības, uzdeva Tiesai jautājumu par to, vai minētais tiesiskais regulējums ir saderīgs ar LESD 56. pantā garantēto pakalpojumu sniegšanas brīvību, kā arī ar Hartas 15.–17., 47. un 50. pantu. Tas it īpaši uzskatīja, ka Austrijas iestādes nav pierādījušas, ka noziedzība un/vai azartspēļu atkarība attiecīgajā laikposmā

patiešām būtu ievērojama problēma, nedz arī to, ka cīņa pret noziedzību un spēlētāju aizsardzība, nevis tikai valsts ieņēmumu maksimāla palielināšana, būtu azartspēļu monopolstāvokļa patiesais mērķis.

Tiesvedībā Tiesā vairākas valdības apgalvoja, ka Harta nav piemērojama šajā lietā, jo azartspēļu jomā nav saskaņota regulējuma un ar valstu tiesisko regulējumu, kas saistīts ar šo jomu, netiek īstenoti Savienības tiesību akti Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē.

Šajā ziņā Tiesa apliecināja, ka, ja atklājas, ka valsts tiesiskais regulējums var radīt šķēršļus vienas vai vairāku Līgumā garantēto pamatbrīvību īstenošanai, un ja dalībvalsts norāda primārus vispārējo interešu apsvērumus, lai to pamatotu, tā var izmantot Savienības tiesībās paredzētos izņēmumus, lai pamatotu šo šķērslī, tikai tiktāl, ciktāl tas atbilst pamattiesībām, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa. Pēc Tiesas domām, šis pienākums nodrošināt atbilstību pamattiesībām acīmredzami ietilpst Savienības tiesību un līdz ar to Hartas piemērošanas jomā. Tādējādi Savienības tiesībās paredzēto izņēmumu izmantošana no dalībvalsts puses, lai pamatotu Līgumā garantētas pamatbrīvības šķērslī, ir jāuzskata par "Savienības tiesību īstenošanu" Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē.

Tātad šajā lietā Harta bija piemērojama. Austrijā ieviestais tiesiskais regulējums azartspēļu jomā bija LESD 56. pantā garantētās pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums. Turklāt, lai pamatotu šo tiesisko regulējumu, tika norādīti tādi mērķi kā spēlētāju aizsardzība un ar šīm spēlēm saistītās noziedzības apkarošana, kas ir primāri vispārējo interešu apsvērumi, kuri saskaņā ar Tiesas judikatūru ir atzīti par tādiem, kas var pamatot pamatbrīvību ierobežojumus azartspēļu jomā. Tiesa šajā lietā uzskatīja, ka atsevišķa pārbaude šajā ziņā nav nepieciešama, jo šajā gadījumā valsts tiesiskā regulējuma radītā ierobežojuma novērtējums saistībā ar LESD 56. pantu attiecas arī uz varbūtējiem Hartā paredzēto tiesību un brīvību īstenošanas ierobežojumiem (35., 36., 39., 42. un 60. punkts)¹⁷.

2016. gada 13. septembra spriedumi (virspalāta) Rendón Marín (C-165/14, EU:C:2016:675) un CS (C-304/14, EU:C:2016:674)

Iepriekšējās kriminālsodāmības dēļ diviem trešo valstu valstspiederīgajiem to uzņēmējdalībvalstu iestādes, kas bija arī dalībvalstis, kuru valstspiederība bija viņu nepilngadīgajiem bērniem, kas atradās šo personu aizgādībā un bija Savienības pilsoņi, paziņoja attiecīgi par uzturēšanās atļaujas atteikumu un lēmumu par izraidīšanu. Pirmajā lietā (C-165/14, Rendón Marín) prasītājs bija tēvs diviem nepilngadīgiem bērniem, proti, dēlam, kuram ir Spānijas pilsonība, un meitai, kurai ir Polijas pilsonība. Viņam bija atsevišķas aizgādības tiesības attiecībā uz bērniem, un viņi vienmēr bija uzturējušies Spānijā. Otrajā lietā (C-304/14, CS) ieinteresētā persona bija māte bērnam, kuram bija Lielbritānijas valstspiederība, kurš uzturējās kopā ar viņu Apvienotajā Karalistē un kurš atradās viņas atsevišķā aizgādībā.

Izskatot šīs tiesvedības, iesniedzējtiesas (attiecīgi – Tribunal Supremo (Augstākā tiesa, Spānija) un Upper Tribunal (Augstākā tiesa, Apvienotā Karaliste)) uzdeva Tiesai jautājumu par to, vai vienīgi tas, ka pastāv iepriekšēja kriminālsodāmība, pats par sevi var pamatot trešās valsts valstspiederīgā, kura aizgādībā atrodas nepilngadīgs Savienības pilsonis, uzturēšanās tiesību atteikumu vai izraidīšanu.

Tiesa vispirms paskaidroja, ka Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā¹⁸ piemēro tikai Savienības pilsoņiem, kas pārceļas uz dzīvi vai uzturas dalībvalstī, kurai tie nav valstiski piederīgi, un viņu ģimenes locekļiem. Runājot par šajās divās lietās aplūkotajiem gadījumiem, tikai prasītājs pirmajā lietā un viņa meita, kurai ir Polijas valstspiederība, varētu tādējādi izmantot uzturēšanās tiesības saskaņā ar šo direktīvu. Lai gan

¹⁷ Informācija par šo spriedumu ir iekļauta 2014. gada ziņojumā, 37. lpp.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

minētā direktīva bija piemērojama tikai viena bērna situācijā, trīs bērni, kuri bija iesaistīti šajās divās lietās, varēja – saskaņā ar LESD 20. pantu un tādēļ vien, ka viņiem ir Savienības pilsoņu statuss, – atsaukties uz šim statusam piemītošajām tiesībām (kas ietver arī tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā).

Turpinājumā Tiesa atgādināja, ka ir tādas ļoti īpašas situācijas, kurās, lai gan atvasinātās tiesības attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās tiesībām nav piemērojamas un attiecīgais Savienības pilsonis nav izmantojis savu pārvietošanās brīvību, tomēr uzturēšanās tiesības ir jāpiešķir trešās valsts valstspiederīgajam, kurš ir šī pilsoņa ģimenes loceklis, jo pretējā gadījumā netiktu ievērota Savienības pilsonības lietderīgā iedarbība, ja šādu tiesību atteikuma rezultātā minētajam pilsonim faktiski būtu jāpamet Savienības teritorija kopumā, tādējādi atņemot viņam iespēju efektīvi izmantot atbilstoši šim statusam piešķirtās tiesības. Pēc Tiesas domām, minētās situācijas raksturo fakts, ka, lai arī tās tiek regulētas tiesiskajā regulējumā, kas a priori ietilpst dalībvalstu kompetencē, proti, tajā, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo tiesībām ieceļot un uzturēties ārpus atvasināto tiesību normu piemērošanas jomas, kuras noteiktos apstākļos paredz šādu tiesību piešķiršanu, šīm situācijām tomēr ir raksturīga saikne ar Savienības pilsoņa pārvietošanās un uzturēšanās brīvību, kas liedz minētajiem valstspiederīgajiem atteikt ieceļošanas un uzturēšanās tiesības dalībvalstī, kurā šis pilsonis dzīvo, lai neaizskartu šo brīvību. Tad Tiesa secināja, ka trim bērniem, kas iesaistīti abās aplūkotajās lietās, kā Savienības pilsoņiem ir tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties Savienības teritorijā un jebkurš šo tiesību ierobežojums ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā. Tiesa uzskatīja, ka abu aplūkoto situāciju rezultātā, ja vecākiem, kuri ir trešo valstu valstspiederīgie, būtu jāatstāj Savienības teritorija, kopā ar tiem izbrauktu arī bērni, un tādējādi šiem trim bērniem tiktu liegta iespēja efektīvi izmantot pamattiesības, ko viņiem piešķir Savienības pilsoņa statuss. Līdz ar to abas šīs situācijas ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā.

Visbeidzot, abos šajos spriedumos Tiesa norādīja, ka LESD 20. pants neietekmē dalībvalstu iespēju atsaukties uz izņēmumu saistībā it īpaši ar sabiedriskās kārtības un valsts drošības nodrošināšanu. Tomēr tā arī atzīmēja, ka, ciktāl abām aplūkotajām situācijām ir piemērojamas Savienības tiesības, iesniedzējtiesām, novērtējot šīs situācijas, ir jāņem vērā tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kas ir paredzētas Hartas 7. pantā, interpretējot šo pantu kopā ar pienākumu ņemt vērā bērna interešu prioritāti, kas ir atzīta Hartas 24. panta 2. punktā (spriedums C-165/14, Rendón Marín, 74.–81. un 85. punkts) (spriedums C-304/14, CS, 29.–33., 36. un 48. punkts).

2016. gada 21. decembra spriedums AGET Iraklis (C-201/15, EU:C:2016:972)

Prasītāja, kas ir Grieķijas sabiedrība, kuras galvenā akcionāre ir Francijas daudznacionāla grupa, apstrīdēja darba lietu ministra lēmumu, ar ko viņš nolēma neatļaut īstenot tās plānu attiecībā uz kolektīvu atlaišanu. Saskaņā ar Grieķijas tiesību aktiem, ja puses par kolektīvo atlaišanas plānu nav panākušas vienošanos, prefekts vai darba lietu ministrs, izvērtējot trīs kritērijus (tirgus apstākļi, uzņēmuma situācija un valsts tautsaimniecības intereses), var neatļaut veikt visu plānoto atlaišanu vai tās daļu.

Symvoulio tis Epikrateias (Valsts padome, Grieķija), kurā šī lieta bija iesniegta, uzdeva Tiesai jautājumus par šādas iepriekšējas administratīvas atļaujas saderību ar kolektīvās atlaišanas direktīvu¹⁹ un ar darījumdarbības brīvību, ko garantē Līgumi (brīvība, kuru Francijas daudznacionālā grupa īsteno, pateicoties vairākuma līdzdalībai, kas tai šajā gadījumā pieder Grieķijas sabiedrībā, kura ir prasītāja). Konkrētāk, iesniedzējtiesa jautāja Tiesai par Grieķijas regulējuma saderību ar Savienības tiesībām, ņemot vērā to, ka Grieķijā bija smaga ekonomikas krīze un tā piedzīvoja ļoti augstu bezdarba līmeni.

19 Padomes Direktīva 98/59/EK (1998. gada 20. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atlaišanu (OV L 225, 12.8.1998., 16. lpp.).

Tiesa uzskatīja, ka ar Hartu garantētās pamattiesības ir jāpiemēro, kad valsts tiesiskais regulējums var radīt šķēršļus vienai vai vairākām ar Līgumu garantētām pamatbrīvībām un kad attiecīgā dalībvalsts, pamatojot šādu šķēršli, atsaucas uz primāriem vispārējo interešu apsvērumiem. Tiesa arī precizēja, ka tamlīdzīgā gadījumā konkrētajam valsts tiesiskajam regulējumam šajā ziņā paredzētos izņēmumus var piemērot tikai tad, ja tas atbilst pamattiesībām, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa. Tā piebilda, ka šis pienākums nodrošināt atbilstību pamattiesībām ietilpst Savienības tiesību un līdz ar to Hartas piemērošanas jomā. Līdz ar to saskaņā ar Tiesas viedokli, kad dalībvalsts izmanto Savienības tiesībās paredzētos izņēmumus, lai pamatotu šķēršli Līgumā garantētai pamatbrīvībai, ir jāuzskata, ka tā "īsteno Savienības tiesības" Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē.

Šajā gadījumā tika nospriests, ka Grieķijas regulējums ietver ierobežojumu darījumdarbības brīvībai un Hartas noteikumi bija piemērojami. Lai pamatotu šo regulējumu, it īpaši tika norādīti mērķi saistībā ar darba ņēmēju aizsardzību un ar cīņu pret bezdarbu. Judikatūrā šie mērķi ir atzīti par primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, ar kuriem var pamatot ierobežojumus Līgumā paredzētajām pamatbrīvībām, ar nosacījumu, ka šie ierobežojumi respektē Hartas 16. pantu (darījumdarbības brīvība), tie ir piemēroti, lai nodrošinātu šo mērķu sasniegšanu, un tie nepārsniedz to, kas nepieciešams šo mērķu sasniegšanai (61.–65. un 71.–75. punkts).

III. Lietas, kurās iesniedzējtiesa nav pierādījusi saikni ar Savienības tiesībām

2014. gada 8. maija spriedums Pelckmans Turnhout (C-483/12, EU:C:2014:304)

Pamattiesvedībā Beļģijas sabiedrība, kas darbojas dārzkopības jomā, lūdza izbeigt vairāku citu konkurējošu dārzkopības sabiedrību praksi atvērt savus veikalus sabiedrībai septiņas dienas nedēļā, lai gan Beļģijas tiesību aktos ir paredzēts pienākums ievērot iknedēļas slēgšanas dienu. Konkurējošās sabiedrības apgalvoja, ka attiecīgais regulējums ir pretrunā ES tiesību aktiem.

Šī lieta tika iesniegta rechtbank van koophandel te Antwerpen (Beļģija), kura, pirmkārt, uzdeva Tiesai prejudiciālus jautājumus (skat. atbildes uz tiem rīkojumā Pelckmans Turnhout, C-559/11, EU:C:2012:615), un, otrkārt, vērsās ar jautājumu par konstitucionalitāti Grondwettelijk Hof (Beļģijas Konstitucionālā tiesa). Pēdējā minētā tiesa arī nolēma vērsties Tiesā. Proti, tā kā aplūkotais tiesiskais regulējums paredzēja izņēmumus un neattiecās uz visiem tirgotājiem, šai tiesai radās jautājums par tā saderību ar vienlīdzības un nediskriminācijas principiem, kuri noteikti it īpaši Hartas 20. un 21. pantā. Tādēļ tā lūdza Tiesu interpretēt šos pantus, skatot tos kopā ar Hartas 15. pantu (brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt) un 16. pantu (darījumdarbības brīvība), kā arī ar LESD 34.–36. pantu (par preču brīvu apriti) un LESD 56. un 57. pantu (par pakalpojumu sniegšanas brīvību).

Tiesa nosprieda, ka šajā lietā tās kompetence interpretēt norādītās Hartas normas nav pierādīta. Lai nonāktu pie šā secinājuma, tā vispirms norādīja, ka atbilstīgi Tiesas Reglamenta 94. panta c) punktam lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāietver to iemeslu izklāsts, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saikne, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un attiecīgajiem valsts tiesību aktiem. Šim izklāstam, tāpat kā šī reglamenta 94. panta a) punktā prasītajam faktam, kuriem ir nozīme, izklāstam ir jāļauj Tiesai papildus lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamībai pārbaudīt savu kompetenci atbildēt uz uzdoto jautājumu. Taču Tiesa šajā lietā konstatēja, ka iesniedzējtiesas nolēmumā nav minēts neviens konkrēts fakts, lai uzskatītu, ka aplūkotā tiesiskā situācija ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā, kas ir nepieciešams nosacījums tam, lai dalībvalsts varētu lūgt interpretēt Hartu. Pēc Tiesas domām, iesniedzējtiesas

nolēmums nekādi nepierādīja, ka šai tiesvedībai būtu saikne arī ar kādu iesniedzējtiesas norādītajās Līguma normās paredzētu situāciju (16., 20., 22., 23., 26., 27. punkts un rezolutīvā daļa).

2015. gada 2. jūlija spriedums Gullotta un Farmacia di Gullotta Davide & C. (C-497/12, EU:C:2015:436)

Šī lieta attiecās uz Itālijas farmaceitu, kas vienā no savām paraaptiekām vēlējās tirgot zāles, attiecībā uz kurām ir jāsaņem ārsta recepte, bet kuru izmaksas veselības dienesti neatlīdzina. Tomēr nepieciešamā atļauja tika atteikta, jo Itālijas tiesību aktos bija paredzēts, ka šīs zāles var tirgot vienīgi aptiekās. Apgalvojot, ka minētie tiesību akti ir pretrunā Savienības tiesībām, farmaceits cēla prasību Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (Itālija). Šī tiesa tad uzdeva Tiesai vairākus prejudiciālus jautājumus, no kuriem viens attiecās uz Hartas 15. panta interpretāciju (brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt).

Atsaucoties uz Tiesas Reglamenta 94. panta c) punktu, Tiesa uzskatīja, ka iesniedzējtiesas nolēmums neatbilst šajā pantā noteiktajām prasībām. Šajā nolēmumā nebija minēti iemesli, kādēļ iesniedzējtiesai ir šaubas par aplūkotā tiesiskā regulējuma saderību ar Hartas 15. pantu. Tajā arī nebija ietvertas norādes, kas ļautu Tiesai sniegt iesniedzējtiesai tādus Savienības tiesību interpretācijas elementus, ar kuru palīdzību tā varētu atrisināt tās izskatīšanai iesniegto juridisko problēmu. Līdz ar to Tiesa secināja, ka prejudiciālais jautājums ir nepieņemams, jo Tiesai nav zināmi apstākļi, kas vajadzīgi noderīgas atbildes sniegšanai (17.–21. punkts un rezolutīvā daļa).

2014. gada 11. decembra rīkojums Stylinart (C-282/14, EU:C:2014:2486)

Šajā lietā komercsabiedrībai, kuras juridiskā adrese ir Polijā un kura nodarbojas ar mēbeļu transportēšanu un piegādi Vācijā, tika atsavināta ēkas daļa ceļa būvniecībai. Šīs atsavināšanas rezultātā tai vajadzēja veikt konkrētus pasākumus, kas ievērojami palielināja tās ekspluatācijas izmaksas. Tomēr saskaņā ar Polijas tiesību aktiem saistībā ar piespiedu atsavināšanu maksājamā kompensācija varēja segt tikai atsavinātā īpašuma vērtību. Nebija nekāda juridiska pamatojuma šajā kompensācijā iekļaut summu, kas atbilstu ciestajiem zaudējumiem, proti, faktiskajiem zaudējumiem, kā arī negūtajai peļņai. Uzskatot, ka kompensācija bija nepietiekama, šī sabiedrība vērsās Sąd Rejonowy w Rzeszowie (Polija), kas pēc tam uzdeva jautājumu Tiesai, lai noteiktu, vai attiecīgais regulējums ir saderīgs ar Hartas 16. pantu (darījumdarbības brīvība) un 17. pantu (tiesības uz īpašumu). Tādējādi iesniedzējtiesai, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, radās jautājums, vai Hartas tiesību normas nevarētu aizpildīt juridisko robu, ko tā bija konstatējusi Polijas tiesību aktos.

Tiesa nosprieda, ka tās kompetence atbildēt uz lūgumu nav pierādīta, ņemot vērā, ka tajā nebija paskaidrots, kādu saikni iesniedzējtiesa ir konstatējusi starp Savienības tiesībām un valsts tiesību aktiem. Atgādinājusi Tiesas Reglamenta 94. panta c) punkta saturu, Tiesa norādīja, ka iesniedzējtiesa ir vienīgi minējusi Hartas normas, neatsaucoties uz citām Savienības tiesību normām un pat nenorādot konkrētus elementus, kuru dēļ tā uzdevusi jautājumu par kāda Savienības noteikuma, kas nav Hartā ietvertās normas, interpretāciju vai piemērošanu (19.–22. punkts un rezolutīvā daļa).

2016. gada 25. februāra rīkojums Aiudapds (C-520/15, EU:C:2016:124)

Agenzia Italiana del Farmaco (Itālijas zāļu aģentūra, turpmāk tekstā – "AIFA") pieņēma lēmumu atļaut izmantot zāles pret vēzi tikai publiskām un privātām slimnīcām, tādējādi neietverot apstiprinātas ambulatorās ķirurģijas iestādes. Associazione Italiana delle Unità Dedicate Autonome Private di Day Surgery e dei Centri di Chirurgia Ambulatoriale (turpmāk tekstā – "Aiudapds") par šo lēmumu vērsās iesniedzējtiesā ar ārkārtas sūdzību, kas adresēta republikas prezidentam. Tā nosodīja atsevišķu

farmācijas uzņēmumu nopietno konkurenci kropļojošo rīcību un būtiskos AIFA pieļautos trūkumus. Tad viens no šiem farmācijas uzņēmumiem iesniedza iebildumu pret šo procedūru un lūdza izskatīt Aiudapds sūdzību Reģionālajā administratīvajā tiesā.

Iesniedzējtiesai bija šaubas par šāda tiesiskā regulējuma – kurā tāpēc, ka tikusi iesniegta republikas prezidentam adresēta ārkārtas sūdzība, vienam tiesvedības dalībniekam ir ļauts bez pārējo tiesvedības dalībnieku piekrišanas vai līdzdalības panākt tiesas atteikšanos no jurisdikcijas par labu reģionālajai administratīvajai tiesai, tādējādi, iespējams, radot ievērojamus un nepamatotus zaudējumus vājākajiem tiesvedības dalībniekiem, – saderību ar Hartas ar 47. panta otro daļu (tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu) un 54. pantu (tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums).

Šajā lietā Tiesa norādīja, ka iesniedzējtiesas nolēmumā nav sniegts neviens elements, kas ļautu uzskatīt, ka pamattiesvedība attiecas uz to, kā interpretējama vai piemērojama kāda Savienības tiesību norma, kas nav Hartā ietvertās normas. Līdz ar to Tiesa paziņoja, ka tai nav kompetences atbildēt uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu (21. un 23. punkts).